

Βρυξέλλες, 21.12.2015
COM(2015) 621 final

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

**σχετικά με την αξιολόγηση, στο πλαίσιο του προγράμματος REFIT, της οδηγίας
2011/64/ΕΕ για τη διάρθρωση και τους συντελεστές του ειδικού φόρου κατανάλωσης
που εφαρμόζονται στα βιομηχανοποιημένα καπνά**

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	3
2. ΙΣΤΟΡΙΚΟ.....	4
3. Η ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ	4
3.1 Πεδίο εφαρμογής της αξιολόγησης.....	5
3.2 Μεθοδολογία	5
3.3 Αποτελέσματα της αξιολόγησης	6
3.4 Ανάδραση των ενδιαφερομένων μερών στην αξιολόγηση	7
4. ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΡΟΚΥΠΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ: ΟΡΙΣΜΟΙ.....	8
4.1 Λειτουργικότητα των υφιστάμενων ορισμών	8
4.1.1 Υποκειμενικά κριτήρια	8
4.1.2 Αποκλίσεις μεταξύ δασμών και ειδικού φόρου κατανάλωσης	9
4.1.3 Ελάχιστος ειδικός φόρος κατανάλωσης	10
4.2 Απουσία ορισμών.....	10
5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	12
5.1 Ποιότητα της αξιολόγησης.....	12
5.2 Συστάσεις	12
6. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	15
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι. ΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ.....	17
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.Ι - ΣΤΑΘΜΙΣΜΕΝΗ ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ ΤΣΙΓΑΡΩΝ.....	19
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.ΙΙ - ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ ΤΩΝ ΤΣΙΓΑΡΩΝ.....	20
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.ΙΙΙ - ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΤΣΙΓΑΡΩΝ.....	21
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.ΙV – ΠΑΚΕΤΑ ΤΣΙΓΑΡΩΝ ΑΝΑ ΕΝΗΛΙΚΟ.....	22
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι. V - ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΛΕΠΤΟΚΟΜΜΕΝΟΥ ΚΑΠΝΟΥ.....	23
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι. VI – ΛΕΠΤΟΚΟΜΜΕΝΟΣ ΚΑΠΝΟΣ ΑΝΑ ΕΝΗΛΙΚΟ.....	24
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι. VII - ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ.....	25
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι. VIII – ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΑΠΝΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΑ ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	26

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 1 της [οδηγίας 2011/64/ΕΕ](#)¹, η Επιτροπή υποχρεούται να υποβάλει έκθεση σχετικά με τη διάρθρωση και τους συντελεστές του ειδικού φόρου κατανάλωσης που προβλέπονται στην εν λόγω οδηγία, ανά τετραετία. Στην εν λόγω έκθεση πρέπει να λαμβάνονται υπόψη η ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, η πραγματική αξία των συντελεστών του ειδικού φόρου κατανάλωσης και οι ευρύτεροι στόχοι της Συνθήκης· η έκθεση πρέπει να βασίζεται ιδίως σε πληροφορίες που παρέχουν τα κράτη μέλη. Η παρούσα έκθεση αποτελεί μέρος μιας σειράς εκθέσεων² για τη λειτουργία των κανόνων της ΕΕ για τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης που εφαρμόζονται στα βιομηχανοποιημένα καπνά, τις οποίες η Επιτροπή υποβάλλει από το 1992.

Επιπλέον, η οδηγία έχει επιλεγεί για αξιολόγηση στο πλαίσιο του προγράμματος βελτίωσης της καταλληλότητας και της αποδοτικότητας του κανονιστικού πλαισίου (REFIT) της Επιτροπής³.

Η παρούσα έκθεση παρουσιάζει τα αποτελέσματα και τα συμπεράσματα εξωτερικής αξιολόγησης που προέβη σε αποτίμηση της οδηγίας υπό τις εν λόγω δύο οπτικές γωνίες. Επιπλέον, παρέχει επισκόπηση των διαθέσιμων στατιστικών που διαβίβασαν τα κράτη μέλη σχετικά με τον προσδιορισμό της σταθμισμένης μέσης τιμής (ΣΜΤ), των στοιχείων για την κατανάλωση, των φορολογικών εσόδων και της φορολογικής επιβάρυνσης επί των βιομηχανοποιημένων καπνών μετά την έναρξη ισχύος της οδηγίας το 2011.

Σε αντιδιαστολή με προηγούμενες εκθέσεις, η παρούσα έκθεση δεν επικεντρώνεται στην αύξηση των ελάχιστων συντελεστών ειδικού φόρου κατανάλωσης που προβλέπεται από την οδηγία 2011/64/ΕΕ. Αρκετές αυξήσεις του ελάχιστου συνολικού ειδικού φόρου κατανάλωσης τέθηκαν σε ισχύ πρόσφατα· σε ορισμένα κράτη μέλη χορηγήθηκε μεταβατική περίοδος και ορισμένες σταδιακές αυξήσεις δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ⁴. Ως εκ τούτου, ο αντίκτυπος των εν λόγω μέτρων θα εξεταστεί σε μελλοντική έκθεση.

¹ [Οδηγία 2011/64/ΕΕ του Συμβουλίου](#), της 21ης Ιουνίου 2011, για τη διάρθρωση και τους συντελεστές του ειδικού φόρου κατανάλωσης που εφαρμόζονται στα βιομηχανοποιημένα καπνά

²

COM (1995) 285

COM (1998) 320

COM (2001) 133

COM (2008) 460

Η τελευταία έκθεση του 2008 οδήγησε στην οδηγία 2010/12/ΕΕ του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2010, για την τροποποίηση των οδηγιών 92/79/ΕΟΚ, 92/80/ΕΟΚ και 95/59/ΕΚ όσον αφορά τη δομή και τους συντελεστές του ειδικού φόρου κατανάλωσης που επιβάλλεται στα βιομηχανοποιημένα καπνά και της οδηγίας 2008/118/ΕΚ.

³ Το REFIT είναι ένα πρόγραμμα για την επανεξέταση του συνόλου της νομοθεσίας της ΕΕ, για τον εντοπισμό του φόρτου, των ανακολουθιών, των κενών ή των αναποτελεσματικών μέτρων, και για την υποβολή των αναγκαίων προτάσεων προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι διαπιστώσεις της επανεξέτασης.

⁴ Άρθρο 10 και άρθρο 14 της οδηγίας 2011/64/ΕΕ.

2. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Η οδηγία 2011/64/ΕΕ θεσπίζει τους κανόνες της ΕΕ για τη διάρθρωση και τους συντελεστές του ειδικού φόρου κατανάλωσης που εφαρμόζονται στα βιομηχανοποιημένα καπνά. Ειδικότερα, ορίζει και κατατάσσει τα διάφορα βιομηχανοποιημένα προϊόντα καπνού που καλύπτονται από την οδηγία βάσει των χαρακτηριστικών τους. Στην εν λόγω οδηγία καθορίζεται επίσης η διάρθρωση των ειδικών φόρων κατανάλωσης για τα διάφορα είδη προϊόντων. Σκοπός της οδηγίας είναι να διασφαλίσει την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και, συγχρόνως, υψηλό επίπεδο προστασίας της υγείας⁵. Η εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς προϋποθέτει ότι ο τρόπος με τον οποίο τα κράτη μέλη φορολογούν την κατανάλωση των προϊόντων του εν λόγω τομέα δεν στρεβλώνει τον ανταγωνισμό, ούτε παρεμποδίζει την ελεύθερη κυκλοφορία τους εντός της ΕΕ. Σε αυτό το πλαίσιο, η οδηγία θα πρέπει να διασφαλίζει ότι τα βιομηχανοποιημένα προϊόντα καπνού φορολογούνται σωστά στο κράτος μέλος της τελικής κατανάλωσής τους⁶. Αυτό έχει σημασία, δεδομένου ότι τα έσοδα από τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης που εφαρμόζονται στα βιομηχανοποιημένα καπνά συνέβαλαν συνολικά με ποσό άνω των 81 δισ. ευρώ στους εθνικούς προϋπολογισμούς των κρατών μελών το 2014.

Στο πλαίσιο του προγράμματος REFIT, η Επιτροπή έχει δεσμευθεί να διασφαλίσει ότι η νομοθεσία της ΕΕ είναι κατάλληλη για τον σκοπό που επιδιώκει και επιτυγχάνει τους στόχους της με το ελάχιστο το κόστος και τον ελάχιστο φόρτο.

3. Η ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ

Προκειμένου να αξιολογήσει την εφαρμογή της οδηγίας, η Γενική Διεύθυνση Φορολογίας και Τελωνειακής Ένωσης (ΓΔ TAXUD) ανέθεσε τη διενέργεια εξωτερικής αξιολόγησης (εφεξής: αξιολόγηση) σε κοινοπραξία που συστάθηκε από τις εταιρείες Ramboll Management Consulting AS, The Evaluation Partnership και Europe Economics.

Κατόπιν διαβούλευσης με τα κράτη μέλη και σύμφωνα με το πρόγραμμα REFIT, συμφωνήθηκε ότι στόχος της αξιολόγησης θα πρέπει είναι ο εντοπισμός των δυνατοτήτων βελτίωσης της νομοθεσίας με στόχο τη μείωση των διοικητικών δαπανών και του διοικητικού φόρτου προς όφελος των εθνικών διοικήσεων και των οικονομικών φορέων, καθώς και την ενίσχυση του επιπέδου συμμόρφωσης και ασφάλειας κατά την είσπραξη των ειδικών φόρων κατανάλωσης που επιβάλλονται στα βιομηχανοποιημένα καπνά. Η αξιολόγηση ξεκίνησε τον Δεκέμβριο του 2012 και ολοκληρώθηκε τον Αύγουστο του 2014. Μια συντονιστική ομάδα που απαρτιζόταν από προσωπικό προερχόμενο από όλες τις αρμόδιες υπηρεσίες της Επιτροπής επόπτευσε τη διενέργεια της αξιολόγησης.

Σημειωτέον ότι, επειδή η αξιολόγηση ολοκληρώθηκε πριν από την έγκριση των νέων «Κατευθυντήριων γραμμών για τη βελτίωση της νομοθεσίας» της 19ης Μαΐου 2015⁷, ορισμένα από τα υποχρεωτικά στοιχεία που προβλέπονταν στις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές δεν μπορούσαν συνεπώς να ληφθούν υπόψη. Πρώτον, για την αξιολόγηση

⁵ Άρθρο 26, άρθρο 113 και άρθρο 168 της [Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης](#)

⁶ Εκτός της κατάστασης που περιγράφεται στο άρθρο 32 της οδηγίας 2008/118/ΕΚ.

⁷ http://ec.europa.eu/smart-regulation/guidelines/toc_guide_en.htm

συγκεντρώθηκαν οι απόψεις των ενδιαφερομένων μερών μέσω στοχευμένης έρευνας και όχι μέσω ανοικτής δημόσιας διαβούλευσης. Δεύτερον, σύμφωνα με τους στόχους του προγράμματος REFIT, στο επίκεντρο τέθηκαν πρωτίστως θέματα που αφορούσαν την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα⁸.

3.1 Πεδίο εφαρμογής της αξιολόγησης

Ως πρώτο βήμα, κατά την αξιολόγηση καταγράφηκαν τα κύρια χαρακτηριστικά των καθεστώτων ειδικού φόρου κατανάλωσης που επιβάλλεται στα βιομηχανοποιημένα καπνά, με σημείο αναφοράς τις δύο βασικές οδηγίες για τη ρύθμιση των ειδικών φόρων κατανάλωσης που εφαρμόζονται στα βιομηχανοποιημένα καπνά.⁹ Στη συνέχεια επίκεντρο της αξιολόγησης ήταν οι απαντήσεις στις συμφωνηθείσες ερωτήσεις της αξιολόγησης. Τα συμπεράσματα της αξιολόγησης ομαδοποιούνται με βάση τις εν λόγω ερωτήσεις αξιολόγησης που παρατίθενται στην [παράγραφο 3.3](#). Στην αξιολόγηση προσδιορίστηκαν επίσης θέματα που προκύπτουν από τα εν λόγω συμπεράσματα τα οποία εξετάζονται στο [τιμήμα 4](#) της παρούσας έκθεσης.

Ο αντίκτυπος των ελάχιστων συντελεστών στην προστασία της υγείας δεν εμπίπτει στο πεδίο της αξιολόγησης, δεδομένου ότι πολλές αυξήσεις του συνολικού ελάχιστου ειδικού φόρου κατανάλωσης τέθηκαν σε ισχύ πρόσφατα, πράγμα που σημαίνει ότι χρειάζεται περισσότερος χρόνος για να αξιολογηθούν οι εν λόγω επιπτώσεις¹⁰. Επιπλέον, σε αρκετά κράτη μέλη δόθηκε μεταβατική περίοδος έως την 31η Δεκεμβρίου 2017 ώστε να εισαχθούν οι ελάχιστοι συντελεστές για τα τσιγάρα. Για τον λεπτοκομμένο καπνό για κάπνισμα, οι σταδιακές αυξήσεις του συνολικού ελάχιστου ειδικού φόρου κατανάλωσης θα επιβληθούν το διάστημα έως την 1η Ιανουαρίου 2020.

3.2 Μεθοδολογία

Η αξιολόγηση διενεργήθηκε σε τρεις φάσεις: σχεδιασμός, συγκέντρωση και ανάλυση δεδομένων. Κατά τη φάση της συγκέντρωσης δεδομένων, εστάλη ερωτηματολόγιο τόσο στα κράτη μέλη όσο και στους οικονομικούς φορείς. Στο ερωτηματολόγιο απάντησαν 27 κράτη μέλη και 48 οικονομικοί φορείς. Μετά την παραλαβή των απαντήσεων ακολούθησαν τηλεφωνική επικοινωνία και προσωπικές συνεντεύξεις. Επιπλέον, σε 7 επιλεγμένα κράτη μέλη πραγματοποιήθηκαν περιπτωσιολογικές μελέτες¹¹. Επίσης, σε αυτό το στάδιο, πραγματοποιήθηκε έρευνα τεκμηρίωσης και ανάλυσης της σχετικής βιβλιογραφίας.

⁸ Σύμφωνα με τις νέες «Κατευθυντήριες γραμμές για τη βελτίωση της νομοθεσίας», κάθε αξιολόγηση πρέπει να αποτιμά την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα, τη συνάφεια, τη συνοχή και την προστιθέμενη αξία για την ΕΕ.

⁹ [Οδηγία 2011/64/ΕΕ του Συμβουλίου](#) της 21ης Ιουνίου 2011, για τη διάρθρωση και τους συντελεστές του ειδικού φόρου κατανάλωσης που εφαρμόζονται στα βιομηχανοποιημένα καπνά [Οδηγία 2008/118/ΕΚ του Συμβουλίου](#), της 16ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με το γενικό καθεστώς των ειδικών φόρων κατανάλωσης και για την κατάργηση της [οδηγίας 92/12/ΕΟΚ](#).

¹⁰ Άρθρο 10 και άρθρο 14 της οδηγίας 2011/64/ΕΕ.

¹¹ Γερμανία, Δανία, Φινλανδία, Ελλάδα, Πολωνία, Ρουμανία και Ηνωμένο Βασίλειο.

Επιπλέον, διενεργήθηκε επίσης ποιοτική ανάλυση της κείμενης νομοθεσίας, μελετών και της οικονομικής βιβλιογραφίας, καθώς και ανάλυση των διαθέσιμων οικονομικών στοιχείων.

Βάσει των απαντήσεων στο ερωτηματολόγιο, η ανάδοχος κοινοπραξία εντόπισε τις ορθές πρακτικές καθώς και τα προβλήματα. Στο τρίτο στάδιο, η ανάδοχος κοινοπραξία ανέλυσε και συνέκρινε τις διάφορες απαντήσεις και κατάρτισε κατάλογο με τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι φορολογικές αρχές και οι οικονομικοί φορείς. Τέλος, καταρτίστηκε δέσμη συστάσεων για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που εντοπίστηκαν.

3.3 Αποτελέσματα της αξιολόγησης

3.3.1 Σε ποιο βαθμό το υφιστάμενο καθεστώς του ειδικού φόρου κατανάλωσης στα προϊόντα καπνού διασφαλίζει την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και την αποφυγή στρεβλώσεων στον ανταγωνισμό;

Διαπιστώθηκε ότι η εφαρμογή του ελάχιστου ειδικού φόρου κατανάλωσης (ΕΕΦΚ)¹², η μη συνεπής αντιμετώπιση των ηλεκτρονικών τσιγάρων και ορισμένων βιομηχανοποιημένων προϊόντων καπνού και η χρήση, εξαιτίας της φορολόγησης, υποκατάστατων μεταξύ και εντός ομάδων προϊόντων προκαλούν στρεβλώσεις στην εσωτερική αγορά. Μολονότι τα μη εναρμονισμένα μέτρα κατά της τακτικής συσσώρευσης αποθεμάτων πριν από την αύξηση των φόρων μπορεί επίσης να επηρεάσουν αρνητικά την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, η εναρμόνιση στους εν λόγω τομείς δεν θεωρείται ούτε εφικτή ούτε επιθυμητή από τις φορολογικές αρχές. Εκτός από αυτές τις εξαιρέσεις, κατά την αξιολόγηση διαπιστώθηκε ότι η σημερινή διάρθρωση και το σημερινό επίπεδο των συντελεστών επιτρέπουν γενικά τη διασφάλιση ουδέτερων συνθηκών ανταγωνισμού και την ελεύθερη διαμόρφωση των τιμών εντός της εσωτερικής αγοράς.

Ο αντίκτυπος των παρεκκλίσεων και των εξαιρέσεων που επιτρέπονται από την ισχύουσα οδηγία περί διασυνοριακών αγοραπωλησιών και παράνομου εμπορίου είναι περιορισμένος. Επιπροσθέτως, δεν βρέθηκαν σαφείς αποδείξεις που να καταδεικνύουν ότι οι αλλαγές στα επίπεδα του ειδικού φόρου κατανάλωσης επί του καπνού που τέθηκαν σε ισχύ οδήγησαν σε αλλαγές στη μορφή του εμπορίου.

3.3.2 Σε ποιο βαθμό το υφιστάμενο καθεστώς ειδικού φόρου κατανάλωσης στα προϊόντα καπνού εφαρμόζεται με αποδοτικό τρόπο;

Όσον αφορά τις διοικητικές δαπάνες και τις δαπάνες συμμόρφωσης που βαρύνουν τις φορολογικές αρχές και τους οικονομικούς φορείς, οι μεγαλύτερες αρνητικές επιπτώσεις οφείλονται στις αποκλίσεις μεταξύ των ορισμών του ειδικού φόρου κατανάλωσης και της κατάταξης της Συνδυασμένης Ονοματολογίας (ΣΟ) για τελωνειακούς σκοπούς, καθώς και στη νομική αβεβαιότητα όσον αφορά την αντιμετώπιση ορισμένων προϊόντων (συμπεριλαμβανομένων των δικαστικών διαφορών). Παρόλο που το κόστος της νομικής αβεβαιότητας είναι γενικά σχετικά χαμηλό, δεδομένου ότι συχνά αφορά προϊόντα

¹² Άρθρο 7 παράγραφος 4 και άρθρο 8 παράγραφος 6 της οδηγίας 2011/64/ΕΕ

εξειδικευμένου τμήματος της αγοράς, ο αντίκτυπος για τον φορέα ή την φορολογική αρχή θεωρείται δυνητικά σημαντικός.

3.3.3 Σε ποιο βαθμό το υφιστάμενο καθεστώς ειδικού φόρου κατανάλωσης στα προϊόντα καπνού διασφαλίζει τους δημοσιονομικούς στόχους των κρατών μελών;

Σε γενικές γραμμές, οι ορισμοί των άρθρων 2 έως 5 της οδηγίας 2011/64/ΕΕ είναι αποτελεσματικοί για την ορθή είσπραξη των ειδικών φόρων κατανάλωσης. Αντιθέτως, οι ορισμοί υπολείπονται όσον αφορά την παρακολούθηση της κυκλοφορίας και την κατοχή βιομηχανοποιημένων καπνών.

3.4 Ανάδραση των ενδιαφερομένων μερών στην αξιολόγηση

Η συντονιστική ομάδα που ήταν υπεύθυνη για την εποπτεία της αξιολόγησης κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να παρουσιάσουν τις απόψεις τους σχετικά με τα συμπεράσματα σε συνεδρίαση που διοργανώθηκε στις Βρυξέλλες στις 6 Ιουνίου 2014. Κλήθηκαν όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των αρχών των κρατών μελών, των οικονομικών παραγόντων, των ενώσεων προστασίας της υγείας και των ενώσεων καταναλωτών. Μετά τη συνεδρίαση η Επιτροπή έλαβε γραπτώς ανατροφοδότηση από 3 κράτη μέλη, 12 ενώσεις ή ομοσπονδίες που εκπροσωπούν οικονομικούς παράγοντες και ένα δίκτυο Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (ΜΚΟ) που δραστηριοποιούνται στον τομέα της δημόσιας υγείας στην Ευρώπη.

Οι παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν ήταν ποικίλες ως προς τη φύση τους. Σε γενικές γραμμές, οι διαπιστώσεις της αξιολόγησης έτυχαν μεγαλύτερης στήριξης σε σύγκριση με τις συστάσεις. Κατά τη γνώμη των περισσότερων ενδιαφερομένων, οι συστάσεις χρειάζεται να υποβληθούν σε περαιτέρω ανάλυση. Εκτός από τη στήριξη ορισμένων διαπιστώσεων, υποβλήθηκαν πολλές ερωτήσεις σχετικά με τη μεθοδολογία και τη χρήση δεδομένων.

Εκφράστηκαν ανησυχίες σχετικά με την υπερεκπροσώπηση ορισμένων ενδιαφερομένων μερών, γεγονός που επηρεάζει το συνολικό μέγεθος των δεδομένων. Κάποιοι από τους ενδιαφερόμενους είχαν επιφορτίσει έναν κεντρικό φορέα να απαντήσει στο ερωτηματολόγιο, ενώ άλλοι ζήτησαν από διάφορους εθνικούς φορείς να απαντήσουν χωριστά. Αυτό ελήφθη υπόψη από την εξωτερική ανάδοχο κοινοπραξία και έγιναν οι σχετικές προσαρμογές.

Υποβλήθηκαν διάφορες κρίσιμης σημασίας παρατηρήσεις σχετικά με τον υπολογισμό της ελαστικότητας της ζήτησης ως προς την τιμή και υποθέσεις σχετικά με τον όγκο του παράνομου εμπορίου, καθώς και την επιλογή να χρησιμοποιούνται δεδομένα του Euromonitor. Η εξωτερική ανάδοχος κοινοπραξία διαβεβαίωσε ότι στην τελική δημοσίευση θα συμπεριληφθούν διευκρινίσεις για τα εν λόγω θέματα.

Ορισμένοι θεώρησαν ότι η αξιολόγηση θα έπρεπε επίσης να είχε επικεντρωθεί στις υγειονομικές πτυχές της κατανάλωσης καπνού και στη φορολογία. Ωστόσο, αυτό κρίθηκε πρόωρο, διότι θα σήμαινε ότι λαμβάνεται υπόψη ο αντίκτυπος της νέας [οδηγίας για τα](#)

[προϊόντα καπνού](#) 2014/40/ΕΕ¹³, η οποία πρέπει να τεθεί σε εφαρμογή έως τον Μάιο του 2016. Εν πάση περιπτώσει, η νέα οδηγία για τα προϊόντα καπνού δεν είχε ακόμη εγκριθεί κατά τον χρόνο διεξαγωγής των βασικών εργασιών αξιολόγησης.

Εκτός από την ανατροφοδότηση σχετικά με το εύρος και τη μεθοδολογία της αξιολόγησης, παρασχέθηκε επίσης ανατροφοδότηση σχετικά με τις συστάσεις της αξιολόγησης (βλέπε επίσης [παράγραφο 5.2](#):

- Ορισμένοι από τους ερωτηθέντες εξέφρασαν την άποψη ότι η σύσταση να εξεταστεί η εναρμόνιση των ελάχιστων συντελεστών για τα πούρα και τα πουράκια με τους συντελεστές των τσιγάρων θα είχε δυσανάλογο αποτέλεσμα.
- Άλλοι δεν είχαν πειστεί ότι η ενσωμάτωση του ακατέργαστου καπνού στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων περί κατοχής και διακίνησης βιομηχανοποιημένων καπνών θα επιλύσει τα προβλήματα που εντοπίστηκαν.
- Ορισμένοι εξέφρασαν την άποψη ότι δεν θα ήταν σκόπιμο να προταθεί η εξάλειψη των αποκλίσεων μεταξύ των κατηγοριών του ειδικού φόρου κατανάλωσης και των κωδικών ΣΟ, διότι οι κωδικοί ΣΟ είχαν εκπονηθεί για διαφορετικούς σκοπούς.
- Ορισμένοι από τους ερωτηθέντες ήταν της γνώμης ότι τα ηλεκτρονικά τσιγάρα δεν θα πρέπει να περιλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής της ισχύουσας οδηγίας, αλλά θα πρέπει να εξεταστεί το ενδεχόμενο ανάληψης ξεχωριστής πρωτοβουλίας για εναρμονισμένη προσέγγιση της φορολογίας που επιβάλλεται στα εν λόγω προϊόντα.

4. ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΡΟΚΥΠΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ: ΟΡΙΣΜΟΙ

Μετά την έναρξη ισχύος της οδηγίας 2011/64/ΕΕ, οι ορισμοί για τα τσιγάρα, τα πουράκια, τσιγαρίλος, τα πούρα και τον καπνό για κάπνισμα τροποποιήθηκαν ώστε να αντικατοπτρίζουν τις ανησυχίες για τις ανεπάρκειες των προηγούμενων ορισμών. Κατά την αξιολόγηση εξετάστηκε η λειτουργικότητα των νέων ορισμών. Επίσης, εντοπίστηκαν ορισμένα θέματα που απαιτούν περαιτέρω εξέταση. Τα εν λόγω θέματα παρατίθενται στις ακόλουθες παραγράφους.

4.1 Λειτουργικότητα των υφιστάμενων ορισμών

4.1.1 Υποκειμενικά κριτήρια

Οι υφιστάμενοι ορισμοί περιλαμβάνουν πολλές υποκειμενικές εκφράσεις. Συνεπώς, η κατάταξη των προϊόντων για τους σκοπούς εφαρμογής του ειδικού φόρου κατανάλωσης απαιτεί έναν ορισμένο βαθμό υποκειμενικής ερμηνείας. Τα ενδιαφερόμενα μέρη άσκησαν κριτική όσον αφορά τη λειτουργικότητα των υφιστάμενων ορισμών και, ιδίως, τα

¹³ [Οδηγία 2014/40/ΕΕ](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 3ης Απριλίου 2014, για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την κατασκευή, την παρουσίαση και την πώληση προϊόντων καπνού και συναφών προϊόντων και την κατάργηση της [οδηγίας 2001/37/ΕΚ](#).

υποκειμενικά στοιχεία. Οι δυσκολίες που αναφέρονται κατωτέρω εντοπίστηκαν κατά την αξιολόγηση.

- Η υφιστάμενη διατύπωση του άρθρου 5 και ιδίως φράσεις όπως «*συσκευασμένα για λιανική πώληση*» και «*μπορεί να καπνιστεί χωρίς να υποστεί μεταγενέστερη μεταποίηση*» μπορεί να προκαλέσουν νομική αβεβαιότητα και διαφορετική μεταχείριση πανομοιότυπων προϊόντων στα κράτη μέλη.
- Οι ορισμοί για τα πούρα, τα πουράκια σιγαρίλος και τον καπνό για κάπνισμα δεν παρέχουν επαρκή ασφάλεια δικαίου για τους σκοπούς της κατάταξης. Η μη συνεπής μεταχείριση των βιομηχανοποιημένων προϊόντων καπνού (ιδίως των προϊόντων που συνιστούν «οριακή περίπτωση») μπορεί να οδηγήσει σε διαφορετικά φορολογικά καθεστώτα σε κάθε κράτος μέλος. Αυτό θα έθετε σε κίνδυνο την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Τα μισά κράτη μέλη έχουν εμπειρία με προϊόντα τα οποία, κατά την άποψή τους, συνιστούν απόπειρα κατάχρησης των υφιστάμενων ορισμών, προκειμένου να επιτευχθούν οφέλη από ευνοϊκότερη φορολογική μεταχείριση¹⁴. Αρκετοί οικονομικοί φορείς ανέφεραν ότι ορισμένα από τα μικρότερα πούρα ή σιγαρίλος στα οποία επιβάλλεται χαμηλότερος συντελεστής ειδικού φόρου κατανάλωσης θα πρέπει να θεωρούνται τσιγάρα. Κατά τη γνώμη τους, τα προϊόντα αυτά συνιστούν άμεσα υποκατάστατα των τσιγάρων¹⁵.
- Η χαλαρή διατύπωση των ορισμών της οδηγίας ή η απουσία ορισμών (βλ. [παράγραφο 4.2](#)) προκαλεί νομική αβεβαιότητα. Για παράδειγμα, η κατάταξη ενός προϊόντος, το οποίο μάλιστα δεν συνδέεται με ιδιαιτέρως πολύπλοκα προβλήματα, μπορεί να απαιτήσει από 2 έως 8 ώρες εργασίας από τους οικονομικούς φορείς¹⁶. Εάν η κατάταξη αποτελεί όντως πρόβλημα, απαιτείται ακόμη περισσότερος χρόνος. Συνεπώς, ο αντίκτυπος της νομικής αβεβαιότητας στους μεμονωμένους οικονομικούς φορείς ή στις φορολογικές αρχές μπορεί να είναι σημαντικός.

4.1.2 Αποκλίσεις μεταξύ δασμών και ειδικού φόρου κατανάλωσης

Επί του παρόντος υπάρχουν δύο διαφορετικά συστήματα κατάταξης προϊόντων για τους σκοπούς του ειδικού φόρου κατανάλωσης και για τελωνειακούς σκοπούς. Ειδικότερα, οι ορισμοί που περιλαμβάνονται στα άρθρα 2 έως 5 της οδηγίας 2011/64/ΕΕ δεν είναι πλήρως συμβατοί με το σύστημα κατάταξης για τελωνειακούς σκοπούς. Οι αποκλίσεις οδηγούν σε υψηλότερο κόστος συμμόρφωσης τόσο για τις φορολογικές αρχές όσο και για τους οικονομικούς φορείς¹⁷. Ειδικότερα, οι μικρότεροι οικονομικοί φορείς ανέφεραν προβλήματα λόγω των διαφορετικών ορισμών για τους σκοπούς του ειδικού φόρου κατανάλωσης και για τελωνειακούς σκοπούς που μπορεί να οδηγήσουν σε αυξημένο κόστος συμμόρφωσης, διότι οι εν λόγω οικονομικοί φορείς πρέπει να αναλαμβάνουν παρόμοια δράση δύο φορές, στο πλαίσιο διαφορετικών καθεστώτων που χρησιμοποιούνται από τις αρχές. Γενικά, το 68% των

¹⁴ Βλ. επίσης σ. 57 [της αξιολόγησης](#) για τη φορολόγηση του καπνού.

¹⁵ Βλ. επίσης σ. 60 [της αξιολόγησης](#) για τη φορολόγηση του καπνού.

¹⁶ Βλ. επίσης σ. 163 [της αξιολόγησης](#) για τη φορολόγηση του καπνού.

¹⁷ Βλ. επίσης σ. 154 [της αξιολόγησης](#) για τη φορολόγηση του καπνού.

φορέων ανέφερε ότι οι αποκλίνοντες ορισμοί οδηγούν σε μεγάλη αύξηση του διοικητικού κόστους, ενώ το 4% πιστεύει ότι η αύξηση είναι πολύ μεγάλη¹⁸.

4.1.3 Ελάχιστος ειδικός φόρος κατανάλωσης

Από το 2011 τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να επιβάλουν ελάχιστο ειδικό φόρο κατανάλωσης (ΕΕΦΚ) στα τσιγάρα. Η εισαγωγή του ΕΕΦΚ υποτίθεται ότι παρέχει στα κράτη μέλη ένα πλαίσιο κανόνων για τον ομοιόμορφο καθορισμό του εν λόγω ελάχιστου ποσού. Ωστόσο, κατά την αξιολόγηση διαπιστώθηκε ότι το άρθρο 8 παράγραφος 6 δεν είναι σαφές και ότι, στην πράξη, η εφαρμογή του φαίνεται να διαφέρει στα κράτη μέλη. Οι συνεντεύξεις με τα κράτη μέλη καταδεικνύουν ότι υπάρχει επί του παρόντος πληθώρα ερμηνειών που χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό του ΕΕΦΚ¹⁹.

4.2 Απουσία ορισμών

Επί του παρόντος, η οδηγία 2011/64/ΕΕ ορίζει τα τσιγάρα, τα πουράκια σιγαρίλος, τα πούρα και τον καπνό για κάπνισμα.

Ορισμένα μη προϊόντα χωρίς ορισμό μπορεί να εμπίπτουν σε μία από τις εν λόγω κατηγορίες (παραδείγματος χάριν καπνός για ναργιλέ). Άλλα προϊόντα ενδέχεται να μην εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας (αυτό ισχύει γενικά για τον ακατέργαστο καπνό, ορισμένα ενδιάμεσα προϊόντα και τα ηλεκτρονικά τσιγάρα). Κυκλοφορούν επίσης νέα θερμαινόμενα προϊόντα καπνού στην αγορά ορισμένων κρατών μελών που οδηγούν σε διαφορετική μεταχείριση²⁰. Τα εν λόγω «θερμαινόμενα χωρίς καύση» προϊόντα καπνού διαφέρουν από τα ηλεκτρονικά τσιγάρα ως προς το ότι περιέχουν όντως καπνό. Ωστόσο, αντί της καύσης του καπνού, συντελείται μια διαδικασία θέρμανσης (σε αντίθεση με την καύση).

Ορισμένα κράτη μέλη και οικονομικοί φορείς ανέφεραν ότι οι υφιστάμενοι ορισμοί δεν είναι πλέον κατάλληλοι για τον σκοπό που προορίζονται. Αυτό δεν οφείλεται μόνο στις εξελίξεις της αγοράς, αλλά και στις αμφιβολίες σχετικά με το κατά πόσο οι υφιστάμενοι ορισμοί είναι αρκετά αποτελεσματικοί για την πρόληψη του παράνομου εμπορίου.

Μολονότι αναγνωρίζει ότι το καθήκον της πρόληψης του παράνομου εμπορίου προϊόντων που υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης εμπίπτει (ιδίως όσον αφορά την επιβολή του νόμου) πρωτίστως στην αρμοδιότητα των κρατών μελών, η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι οι κανόνες της ΕΕ θα πρέπει να είναι όσο το δυνατόν πιο αποτελεσματικοί για την καταπολέμηση του εν λόγω εμπορίου. Η ΕΕ έχει εντείνει τις προσπάθειές της τα τελευταία χρόνια με την υπογραφή του [πρωτοκόλλου για την εξάλειψη του παράνομου εμπορίου προϊόντων καπνού](#), την έκδοση της οδηγίας για τα προϊόντα καπνού που περιέχει ρητές

¹⁸ Βλ. επίσης σ. 166 [της αξιολόγησης](#) για τη φορολόγηση του καπνού.

¹⁹ Βλ. επίσης σ. 12 [της αξιολόγησης](#) για τη φορολόγηση του καπνού.

²⁰ Τα «θερμαινόμενα χωρίς καύση» προϊόντα δεν αποτέλεσαν αντικείμενο της αξιολόγησης. Στην [ομάδα έργου Fiscalis για τον καπνό \(Fiscalis Project Group on Tobacco FPG 050\)](#) και κατά τις συνεδριάσεις της [ομάδας εμπειρογνομόνων για τους έμμεσους φόρους \(Indirect Tax Expert Group \(ITEG\)\)](#) πραγματοποιήθηκαν οι πρώτες συζητήσεις σχετικά με τη φορολογική μεταχείριση των εν λόγω προϊόντων.

διατάξεις κατά του παράνομου εμπορίου και το πρόγραμμα δράσης που προβλέπεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής της 6ης Ιουνίου 2013²¹. Στην αξιολόγηση εκτιμάται ότι το ποσό των απολεσθέντων δασμών λόγω του παράνομου εμπορίου ανέρχεται περίπου σε 11,1 δισεκ. ευρώ ετησίως²². Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της εξωτερικής αναδόχου κοινοπραξίας, ο περιορισμός του παράνομου εμπορίου θα μπορούσε να οδηγήσει σε πιθανή είσπραξη δασμών της τάξεως των 6,1 έως 7,2 δισεκατ. ευρώ ετησίως, μετά από προσαρμογή ώστε να ληφθεί υπόψη η μείωση του επιπέδου κατανάλωσης λόγω των τιμών (υπολογίζεται με βάση τη μέση ελαστικότητα τιμής σε δεδομένη αγορά)²³.

Τα άλλα θέματα που αναδείχθηκαν ήταν τα ακόλουθα:

- Οι ορισμοί δεν επιτρέπουν την ορθή και πλήρη χρήση του συστήματος διακίνησης και ελέγχου των προϊόντων που υπόκεινται σε ειδικούς φόρους κατανάλωσης (EMCS), ούτε των σχετικών διατάξεων για τη διοικητική συνεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών, οι οποίες θεωρούνται στο σύνολό τους κύρια στοιχεία καταπολέμησης της απάτης. Αυτό οφείλεται, ιδίως, στο περιορισμένο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2011/64/ΕΕ, το οποίο έχει ως αποτέλεσμα να εξαιρούνται ορισμένα προϊόντα (όπως ο ακατέργαστος καπνός). Αρκετά κράτη μέλη ανέφεραν ότι μια ολοένα και μεγαλύτερη ποσότητα ακατέργαστου καπνού διοχετευόταν από τα νόμιμα σε παράνομα κυκλώματα εμπορίου ή πωλούνταν απευθείας στους τελικούς καταναλωτές.
- Η ασυνεπής μεταχείριση ορισμένων προϊόντων (π.χ. ενδιάμεσα προϊόντα, ακατέργαστος καπνός και υποπροϊόντα καπνού) σε όλα τα κράτη μέλη ευθύνεται εν μέρει για την περιορισμένη ικανότητα των αρχών των κρατών μελών να παρακολουθούν τα βιομηχανοποιημένα καπνά.
- Η γενική προσέγγιση που ακολουθείται στους ορισμούς του άρθρου 5 συνεπάγεται σχετικά υψηλότερη φορολόγηση προϊόντων με διαφορετικά χαρακτηριστικά, όπως ο καπνός για ναργιλέ, σε σύγκριση με άλλα προϊόντα αυτής της κατηγορίας.
- Η εξαίρεση των ηλεκτρονικών τσιγάρων από το πεδίο εφαρμογής των προϊόντων που υπόκεινται σε ειδικούς φόρους κατανάλωσης ενδέχεται να έχει σημαντικές μακροπρόθεσμες δημοσιονομικές επιπτώσεις στα κράτη μέλη. Ορισμένα κράτη μέλη έχουν αρχίσει να επιβάλλουν εθνικούς φόρους στα εν λόγω προϊόντα. Αυτό μπορεί εν καιρώ να θέσει σε κίνδυνο την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, εάν και άλλα κράτη μέλη αποφασίσουν να πράξουν το ίδιο χωρίς να συντονιστούν μεταξύ τους, πράγμα που θα μπορούσε να οδηγήσει σε διαφορετική μεταχείριση στο σύνολο της ΕΕ.

²¹ [COM \(2013\) 324](#), Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Ενίσχυση της καταπολέμησης του λαθρεμπορίου τσιγάρων και άλλων μορφών παράνομου εμπορίου προϊόντων καπνού – Μια συνολική στρατηγική της ΕΕ.

²² Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF), το παράνομο εμπόριο τσιγάρων έχει ως συνέπεια ετήσιες οικονομικές απώλειες άνω των 10 δισεκατ. ευρώ για τον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, βλ. επίσης [COM \(2013\) 324](#).

²³ Βλ. επίσης σ. 46 [της αξιολόγησης](#) για τη φορολόγηση του καπνού.

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

5.1 Ποιότητα της αξιολόγησης

Η Επιτροπή εξέτασε προσεκτικά την εξωτερική αξιολόγηση και έλαβε επίσης υπόψη την ανάδραση των ενδιαφερομένων. Το έργο που διεξήγαγε η ομάδα αξιολόγησης κρίθηκε ότι είναι σύμφωνο με τα πρότυπα αξιολόγησης της Επιτροπής²⁴. Οι αποφάσεις και τα συμπεράσματα της αξιολόγησης προέκυψαν άμεσα από διαπιστώσεις που βασίστηκαν στα συγκεντρωθέντα στοιχεία. Προκειμένου να διασφαλισθεί η αξιοπιστία των διαπιστώσεων, χρησιμοποιήθηκαν κατά την αξιολόγηση διάφορες μέθοδοι συλλογής δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων των ερευνών, των συνεντεύξεων, της έρευνας τεκμηρίωσης και της μελέτης περιπτώσεων. Αυτό το μεθοδολογικό μείγμα θεωρήθηκε γενικά επαρκές από την Επιτροπή και τους ενδιαφερόμενους φορείς.

Ωστόσο, η Επιτροπή έχει επίγνωση του γεγονότος ότι, λόγω της έλλειψης δεδομένων ή πληροφοριών, έγιναν αναπόφευκτα ορισμένες υποθετικές εκτιμήσεις προκειμένου να απαντηθούν οι ερωτήσεις της αξιολόγησης. Ορισμένες διαπιστώσεις έγιναν ενώ υπήρχε έλλειψη πληροφοριών σχετικά με το κόστος και τα οφέλη, για παράδειγμα όσον αφορά τη διπλή κατάταξη και την παρακολούθηση του ακατέργαστου καπνού. Επίσης, επειδή κατά την αξιολόγηση δόθηκε έμφαση στην αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα, θέματα που αφορούν τη συνάφεια, τη συνοχή και την προστιθέμενη αξία για την ΕΕ δεν εξετάστηκαν λεπτομερώς. Τέλος, κατά την αξιολόγηση δεν ελήφθη υπόψη ο δυνητικός αντίκτυπος της νέας οδηγίας 2014/40/ΕΕ στα προϊόντα καπνού, η οποία επίσης αναμένεται να έχει επίπτωση στην κατανάλωση καπνού²⁵.

5.2 Συστάσεις

Με βάση τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν, οι αξιολογητές διατύπωσαν 16 συστάσεις, με σκοπό τη βελτίωση της εφαρμογής των κανονιστικών διατάξεων για τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης στα βιομηχανοποιημένα καπνά.

Πίνακας 1 – Συστάσεις της εξωτερικής αξιολόγησης²⁶

Αριθμ.	Σύσταση
---------------	----------------

²⁴ http://ec.europa.eu/smart-regulation/evaluation/docs/standards_c_2002_5267_final_en.pdf

²⁵ Σημειωτέον ότι τα κράτη μέλη υποχρεούνται να θέσουν σε ισχύ τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που είναι απαραίτητες για να συμμορφωθούν προς την εν λόγω οδηγία έως τις 20 Μαΐου 2016.

²⁶ Πηγή: [Τελική έκθεση αξιολόγησης](#) «Μελέτη σχετικά με τη μέτρηση και τη μείωση των διοικητικών δαπανών των οικονομικών φορέων και των φορολογικών αρχών και την επίτευξη, παράλληλα, υψηλότερου επιπέδου συμμόρφωσης και ασφάλειας κατά την επιβολή ειδικών φόρων κατανάλωσης στα προϊόντα καπνού»

Αριθμ.	Σύσταση
Συστάσεις σχετικά με τους ορισμούς των προϊόντων καπνού που υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης	
1	Περαιτέρω ανάλυση της δυνατότητας να συμπεριληφθούν τα ηλεκτρονικά τσιγάρα στο πεδίο εφαρμογής του ειδικού φόρου κατανάλωσης στα προϊόντα καπνού.
2	Περαιτέρω ανάλυση (με ιδιαίτερη προσοχή στις συνεπαγόμενες δαπάνες και φόρτο) της δυνατότητας να συμπεριληφθεί ο ακατέργαστος καπνός στο πεδίο παρακολούθησης των υποκείμενων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντων καπνού και/ή εναλλακτικές λύσεις που εξασφαλίζουν τη συστηματική παρακολούθηση της εφοδιαστικής ακατέργαστου καπνού.
3	Το άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο α) θα πρέπει να εναρμονισθεί με τις επεξηγηματικές σημειώσεις της Συνδυασμένης Ονοματολογίας (ΕΣΣΟ) της διάκρισης 2402 10 00.
4	Στο άρθρο 5 παράγραφος 1 στοιχείο α) η φράση «ο οποίος μπορεί να καπνισθεί χωρίς να υποστεί μεταγενέστερη μεταποίηση» θα πρέπει να αναθεωρηθεί προκειμένου να μειωθεί η αβεβαιότητα σχετικά με τη μεταχείριση των μερικώς επεξεργασμένων καπνών που τίθενται προς πώληση με σκοπό να καπνιστούν (π.χ. «χωρίς περαιτέρω επεξεργασία σε φορολογική αποθήκη»).
5	Λαμβάνοντας υπόψη τα διαφορετικά χαρακτηριστικά του καπνού για ναργιλέ, πρέπει να θεσπιστεί διακριτή φορολογική κατηγορία, η οποία θα επιτρέπει την επιβολή κατάλληλα σχεδιασμένου φορολογικού συντελεστή.
6	Στο άρθρο 5 παράγραφος 1 στοιχείο β) η φράση «τα συσκευασμένα για λιανική πώληση υπολείμματα καπνού, τα οποία μπορούν να καπνιστούν» θα πρέπει να αναθεωρηθεί διαγράφοντας από τον ορισμό τη λέξη «λιανική» και στη συνέχεια να εναρμονισθεί ο κωδικός ΣΟ.
7	Περαιτέρω ανάλυση της δυνατότητας να δοθεί στον διογκωμένο καπνό διαφορετικός κωδικός ΣΟ.
8	Προκειμένου να εξαλειφθούν οι αποκλίσεις και η νομική αβεβαιότητα όσον αφορά τη μεταχείριση, να εξεταστεί περαιτέρω η δυνατότητα να συμπεριληφθεί πρόσθετη φορολογική κατηγορία στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας, η οποία θα πρέπει να περιλαμβάνει τα ενδιάμεσα προϊόντα των οποίων η παρακολούθηση είναι αναγκαία στο πλαίσιο του EMCS· η εν λόγω κατηγορία μπορεί να περιλαμβάνει άμεση αναφορά σε ισχύοντες κωδικούς ΣΟ (π.χ. ανασυσταμένος καπνός· απορρίμματα καπνού ακατάλληλα για κάπνισμα, διογκωμένος καπνός, κ.λπ.).
9	Να επιδιωχθεί η εξάλειψη των αποκλίσεων μεταξύ των κωδικών ΣΟ και των κατηγοριών ειδικού φόρου κατανάλωσης, δίνοντας προτεραιότητα στην ανάγκη τα προϊόντα που δεν υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης να εμπίπτουν στον ίδιο κωδικό ΣΟ με τα προϊόντα που υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης, και τα προϊόντα της ίδιας δασμολογικής κατάταξης να μπορούν ενδεχομένως να καταταχθούν σε διάφορες κατηγορίες ειδικού φόρου κατανάλωσης.
10	Στο άρθρο 4 παράγραφος 1 η φράση «δεδομένων των χαρακτηριστικών τους και των συνήθων καταναλωτικών προσδοκιών, προορίζονται αποκλειστικά να καπνίζονται ως έχουν» θα πρέπει να αναθεωρηθεί ώστε να διασφαλισθεί η νομική σαφήνεια και να εξαλειφθεί η νομική αβεβαιότητα και οι δαπανηρές δικαστικές διαφορές.
Συστάσεις σχετικά με τους συντελεστές και τη δομή του ειδικού φόρου κατανάλωσης	
11	Να εξεταστεί η δυνατότητα εναρμόνισης των ελάχιστων ειδικών φόρων κατανάλωσης στα πούρα και τα πουράκια σιγαρίλος με εκείνους στα τσιγάρα, ούτως ώστε να εξαλειφθεί το κίνητρο διάθεσης στην αγορά προϊόντων που συνιστούν «οριακή περίπτωση», με τα οποία ενδέχεται να επιχειρηθεί η αποφυγή καταβολής υψηλότερου ειδικού φόρου κατανάλωσης.
12	Να αναθεωρηθούν το άρθρο 7 παράγραφος 4 και το άρθρο 8 παράγραφος 6 με σκοπό την εξάλειψη της αβεβαιότητας όσον αφορά τα όρια που επιβάλλονται στον ΕΕΦΚ.
Συστάσεις σχετικά με άλλα θέματα που εξετάστηκαν στο πλαίσιο της εν λόγω αξιολόγησης	
13	Θα πρέπει να εκπονηθεί διορθωτικό μήνυμα για το ηλεκτρονικό διοικητικό έγγραφο (ηλ.-ΔΕ) προκειμένου να διορθώνονται ήσσονος σημασίας λάθη· ωστόσο, δεν θα πρέπει να μπορούν να τροποποιούνται βασικά στοιχεία, όπως η ποσότητα, ο κωδικός προϊόντος υποκείμενου σε ειδικό

Αριθμ.	Σύσταση
	φόρο κατανάλωσης (EPC), ο κωδικός ΣΟ κ.λπ.
14	Να εξεταστεί το ενδεχόμενο ενσωμάτωσης των εθνικών συστημάτων διακίνησης και ελέγχου των προϊόντων που υπόκεινται σε ειδικούς φόρους κατανάλωσης (EMCS) στο πλαίσιο της εποπτείας της αγοράς και για λόγους ποινικής έρευνας.
15	Οι χώρες διαμετακόμισης θα πρέπει να ενημερώνονται με ηλεκτρονικά μέσα για κάθε διακίνηση που πραγματοποιείται στο έδαφός τους.
16	Να εξεταστεί το ενδεχόμενο εκπόνησης ενιαίου εργαλείου ανάλυσης κινδύνου και να διατυπωθούν συστάσεις για τη χρήση του σε επίπεδο ΕΕ.

Η Επιτροπή εξέτασε τη σημασία κάθε σύστασης και κρίνει ότι χρήζουν εμβριθέστερης εξέτασης οι ακόλουθες συστάσεις:

- Με τις συστάσεις 4, 6, 10 και 12 προτείνεται η διατύπωση ακριβέστερων ορισμών προκειμένου να περιοριστεί η νομική ασάφεια και να αποφευχθούν οι διαφορετικές προσεγγίσεις στα κράτη μέλη και η στρέβλωση της εσωτερικής αγοράς. Η υλοποίηση των εν λόγω συστάσεων θα έχει επιπτώσεις στις παραμέτρους εφαρμογής άλλων συστάσεων και θα μπορούσε, συνεπώς, να έχει προτεραιότητα.
- Σκοπός των συστάσεων 3 και 9 είναι η απλούστευση της σημερινής δομής, με προσαρμογή των κατηγοριών ή των ορισμών των βιομηχανοποιημένων καπνών της νομοθεσίας για τον ειδικό φόρο κατανάλωσης, ώστε να λαμβάνονται υπόψη η κατάταξη για τελωνειακούς σκοπούς και οι αντίστοιχες επεξηγηματικές σημειώσεις της ΣΟ.
- Οι συστάσεις 1, 2, 5 και 8 αφορούν την ενδεχόμενη εισαγωγή νέων κατηγοριών προϊόντων προκειμένου να διευκολυνθεί η ενδεδειγμένη ίση φορολογική μεταχείριση των (νέων) προϊόντων εντός της εσωτερικής αγοράς και επιτρέπουν στα κράτη μέλη επαρκή παρακολούθηση και έλεγχο.
- Η σύσταση 11 έχει σκοπό να μειώσει τη φοροδιαφυγή. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι οι παρεκκλίσεις από τον ορισμό για τα πούρα και τα πουράκια σιγαρίλος που χορηγήθηκαν στη Γερμανία και στην Ουγγαρία έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2014²⁷. Επιπλέον, η υφιστάμενη οδηγία παρέχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να αντιμετωπίσουν τη φοροδιαφυγή αυξάνοντας τον ειδικό φόρο κατανάλωσης μόνο στα πούρα.

Οι άλλες συστάσεις θεωρείται είτε ότι δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της πιθανής αναθεώρησης της οδηγίας 2011/64/ΕΕ του Συμβουλίου, είτε ότι συνδέονται με αυτό μόνο έμμεσα. Πρόκειται για:

- τη σύσταση 7 και, εν μέρει, τις συστάσεις 6 και 9 που αφορούν τη δασμολογική κατάταξη και τους αντίστοιχους κωδικούς ΣΟ. Η ΣΟ βασίζεται στην ονοματολογία του

²⁵ Άρθρο 4 παράγραφος 2 της οδηγίας 2011/64/ΕΕ

Εναρμονισμένου Συστήματος (ΕΣ) και σε περαιτέρω κοινοτικές υποδιαίρεσεις. Το Εναρμονισμένο Σύστημα αποτελεί αντικείμενο διαχείρισης του Παγκόσμιου Οργανισμού Τελωνείων (ΠΟΤ). Ως τούτου, οι εν λόγω συστάσεις δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2011/64/ΕΕ του Συμβουλίου. Ωστόσο, θα ήταν ίσως δυνατό να χρησιμοποιηθεί το σύστημα τελωνειακής κατάταξης ως προσχέδιο για τους ορισμούς των βιομηχανοποιημένων προϊόντων καπνού, ώστε να μειωθεί η νομική αβεβαιότητα. Αυτό θα μπορούσε επίσης να δημιουργήσει δυνητικές συνέργειες μείωσης του κόστους, τις οποίες θα αξιολογήσουν οι υπηρεσίες της Επιτροπής.

- Οι συστάσεις 13 έως 16 περιέχουν τις προσαρμογές που αποσκοπούν στη βελτίωση του συνολικού συστήματος είσπραξης ειδικών φόρων κατανάλωσης στα κράτη μέλη. Συνεπώς, οι εν λόγω συστάσεις θεωρούνται πιο σχετικές με την παράλληλη και εν εξελίξει αξιολόγηση της οδηγίας 2008/118/ΕΚ του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με το γενικό καθεστώς των ειδικών φόρων κατανάλωσης και για την κατάργηση της οδηγίας 92/12/ΕΟΚ. Η διαδικασία αξιολόγησης της εν λόγω οδηγίας άρχισε το 2014 και αναμένεται να ολοκληρωθεί έως το 2016.

6. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η επιβολή φόρων στην κατανάλωση προϊόντων, όπως οι ειδικοί φόροι κατανάλωσης στα βιομηχανοποιημένα καπνά, δεν θα πρέπει να στρεβλώνει τον ανταγωνισμό ούτε να εμποδίζει τη δυνατότητα ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων εντός της ΕΕ με σκοπό την ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Στο πλαίσιο του προγράμματος REFIT, η εν λόγω αξιολόγηση εξέτασε ιδίως θέματα αποδοτικότητας, αποτελεσματικότητας και διοικητικού φόρτου που προκύπτουν από την εφαρμογή της οδηγίας 2011/64/ΕΕ, προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι η νομοθεσία της ΕΕ για τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης στα βιομηχανοποιημένα καπνά επιτυγχάνει τους στόχους της πολιτικής με το ελάχιστο δυνατό κόστος.

Γενικά, κατά την αξιολόγηση διαπιστώθηκε ότι η σημερινή δομή και το επίπεδο των συντελεστών επιτρέπουν γενικά τις ουδέτερες συνθήκες ανταγωνισμού και την ελεύθερη διαμόρφωση των τιμών εντός της εσωτερικής αγοράς. Ταυτόχρονα, τα πορίσματα της αξιολόγησης καταδεικνύουν ότι ορισμένες στρεβλώσεις στην εσωτερική αγορά προκύπτουν από τη διαφοροποιημένη εφαρμογή του ΕΕΦΚ²⁸, την ασυνεπή αντιμετώπιση των ηλεκτρονικών τσιγάρων και ορισμένων προϊόντων επεξεργασμένου καπνού και τη χρήση, εξαιτίας της φορολόγησης, υποκατάστατων μεταξύ και εντός ομάδων προϊόντων.

Στο πλαίσιο του REFIT, κατά την αξιολόγηση εντοπίστηκαν περιττές διοικητικές δαπάνες και δαπάνες συμμόρφωσης που βαρύνουν τις φορολογικές αρχές και τους οικονομικούς φορείς. Οι εν λόγω δαπάνες οφείλονται σε ορισμένους ορισμούς που μπορεί να οδηγήσουν σε νομική αβεβαιότητα σχετικά με τη μεταχείριση συγκεκριμένων προϊόντων. Επιπλέον, η εφαρμογή διαφορετικών ορισμών για τα προϊόντα καπνού για τους σκοπούς του ειδικού φόρου κατανάλωσης και για τελωνειακούς σκοπούς απεδείχθη προβληματική, ιδίως για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, καθώς μεταφράζεται σε διπλούς υπολογισμούς και νομική αβεβαιότητα.

²⁸ Άρθρο 7 παράγραφος 4 και άρθρο 8 παράγραφος 6 της οδηγίας 2011/64/ΕΕ

Τέλος, με ορισμένες εξαιρέσεις, η οδηγία απεδείχθη αποτελεσματική και γενικά κατάλληλη για τη δέουσα είσπραξη ειδικών φόρων κατανάλωσης όσον αφορά τη μεγάλη πλειονότητα των βιομηχανοποιημένων προϊόντων καπνού.

Υπό το πρίσμα των διαπιστώσεων της αξιολόγησης, η Επιτροπή θα μελετήσει τα επόμενα μέτρα κατά τη διάρκεια συνομιλιών με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών²⁹. Στα εν λόγω μέτρα θα μπορούσε επίσης να συμπεριληφθεί η αναθεώρηση της οδηγίας. Η αναθεώρηση αυτή θα περιελάμβανε τη διεξαγωγή δημόσιας διαβούλευσης και την αξιολόγηση αντικτύπου για να συγκεντρωθούν επιπλέον στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων, όπου είναι δυνατό, εκτιμήσεων για τις επιπτώσεις και την αναλογικότητα των ενδεχόμενων λύσεων στα προβλήματα που διαπιστώθηκαν.

Εκτός από την εξέταση ειδικών συστάσεων της αξιολόγησης, η Επιτροπή, υπό το φως των διαπιστώσεων της αξιολόγησης, θα εξετάσει επίσης τον βέλτιστο επίτευξη των ακόλουθων στόχων:

- ενιαία αντίληψη σχετικά με την εφαρμογή του ΕΕΦΚ·
- περιορισμός της χρήσης, εξαιτίας της φορολόγησης, υποκατάστατων μεταξύ και εντός ομάδων προϊόντων, όπου είναι δυνατόν·
- διασφάλιση της σαφήνειας όσον αφορά τους εναρμονισμένους ορισμούς και την αντιμετώπιση νέων προϊόντων, προκειμένου:
 - να υποστηριχθεί η συνεκτική αντιμετώπιση και η νομική σαφήνεια όσον αφορά την κατάταξη των προϊόντων που υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης εντός της ΕΕ και·
 - να επιτραπεί στα κράτη μέλη να παρακολουθούν αποτελεσματικά τη διακίνηση και την παραγωγή
 - Αποφυγή περιττών διοικητικών δαπανών.

Όταν θα αποφασίζει ποια θα είναι τα επόμενα βήματα, η Επιτροπή θα λάβει επίσης δεόντως υπόψη τις σχετικές συστάσεις που διατύπωσε το Συμβούλιο ή το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

²⁹ Ως πρώτο βήμα, η Επιτροπή συζήτησε τις συστάσεις στο πλαίσιο της [Ομάδας Έργου Fiscalis για τον καπνό \(FPG 050\)](#) κατά τη διάρκεια του 2015, και θα συνεχίσει το 2016 προκειμένου να ακουστούν οι γνώμες και οι εμπειρίες των εμπειρογνομόνων των κρατών μελών. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στις συστάσεις 1 και 2 (υπαγωγή άλλων προϊόντων, όπως του ακατέργαστου καπνού και των ηλεκτρονικών τσιγάρων στο πεδίο εφαρμογής προϊόντων που υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι. ΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ

Μετά την τελευταία αναθεώρηση της νομοθεσίας για τον ειδικό φόρο κατανάλωσης στον καπνό το 2011, οι συντελεστές του ειδικού φόρου κατανάλωσης στα βιομηχανοποιημένα καπνά τροποποιήθηκαν. Οι ελάχιστοι απαιτούμενοι συντελεστές αυξήθηκαν. Για τον λεπτοκομμένο καπνό για κάπνισμα, συμπεριελήφθησαν επίσης οι μελλοντικές σταδιακές αυξήσεις. Δόθηκε στα κράτη μέλη μεγαλύτερη ευελιξία όσον αφορά την εφαρμογή του πάγιου στοιχείου του ειδικού φόρου κατανάλωσης στα τσιγάρα, το εύρος κλίμακας του πάγιου στοιχείου αυξήθηκε από 5-55 % σε 7,5-76,5 % της συνολικής φορολογικής επιβάρυνσης. Επιπλέον, θεσπίστηκε επίσης η δυνατότητα θέσπισης κατώτατου ορίου φορολογίας στα τσιγάρα με την επιβολή ΕΕΦΚ.

Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 της οδηγίας 2011/64/ΕΕ και την εκτελεστική απόφαση 2011/480/ΕΕ της Επιτροπής³⁰, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να παρέχουν πληροφορίες σε ετήσια βάση στην Επιτροπή σχετικά με:

- τους συντελεστές του ειδικού φόρου κατανάλωσης·
- τη σταθμισμένη μέση τιμή λιανικής πώλησης (ΣΜΤ)·
- τα φορολογικά έσοδα και·
- στοιχεία για την κατανάλωση βιομηχανοποιημένων καπνών.

Οι πληροφορίες που παρασχέθηκαν έως σήμερα από τα κράτη μέλη σχετικά με το εν λόγω θέμα κατέδειξαν τα κάτωθι.

Σταθμισμένη μέση τιμή

Με την έναρξη ισχύος της οδηγίας 2011/64/ΕΕ καταργήθηκε η δημοφιλέστερη κατηγορία τιμών (ΔΚΤ) και αντικαταστάθηκε από την ΣΜΤ. Μετά την εισαγωγή της ΣΜΤ, άλλαξε επίσης η βάση υπολογισμού των ελάχιστων συντελεστών ειδικού φόρου κατανάλωσης στα τσιγάρα και στον λεπτοκομμένο καπνό για κάπνισμα. Το παράρτημα Ι.Ι καταδεικνύει την εξέλιξη της ΣΜΤ για τα τσιγάρα σε κάθε κράτος μέλος από το 2012 έως το 2015. Σημειωτέον ότι, για παράδειγμα, η ΣΜΤ για το 2012 βασίζεται στις μέσες τιμές όλων των τσιγάρων που διατέθηκαν στην κατανάλωση το προηγούμενο έτος. Σε όλα τα κράτη μέλη, εκτός από τη Μάλτα, η μέση τιμή των τσιγάρων που διατέθηκαν στην κατανάλωση το 2014 αυξήθηκε σε σύγκριση με το 2011. Οι εν λόγω αυξήσεις μπορεί να οφείλονται σε διάφορους λόγους, όπως η αύξηση του φόρου, η οποία μπορεί επίσης να επηρεάσει την τιμή. Οι λόγοι αύξησης των φόρων μπορεί επίσης να διαφέρουν: οι φόροι μπορεί να αυξάνονται για να τονωθούν τα έσοδα, για λόγους υγειονομικής πολιτικής ή για να διασφαλισθεί η συμμόρφωση με τις ελάχιστες ευρωπαϊκές απαιτήσεις³¹.

³⁰ Εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής, της 28ης Ιουλίου 480, σχετικά με τον κατάλογο των στατιστικών στοιχείων για τη δομή και τους συντελεστές του ειδικού φόρου κατανάλωσης που επιβάλλεται στα βιομηχανοποιημένα καπνά, τα οποία υποβάλλονται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις οδηγίες του Συμβουλίου 92/79/ΕΟΚ και 92/80/ΕΟΚ (2011/480/ΕΕ)

³¹ Η Europe Economics ανέλυσε επίσης την εξέλιξη των μέσων τιμών των τσιγάρων με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία του Euromonitor από το 2007 έως το 2012 στα κράτη μέλη. Η εν λόγω ανάλυση δημοσιεύεται στο γράφημα 35 της αξιολόγησης της [φορολογίας](#) καπνού.

Φορολογική επιβάρυνση

Μετά τη θέσπιση της ΣΜΤ τα κράτη μέλη πρέπει να υποβάλλουν έκθεση για την φορολογική επιβάρυνσή τους ως ποσοστό της ΣΜΤ (με βάση τη μέση τιμή των προϊόντων τα οποία διατέθηκαν στην κατανάλωση το προηγούμενο έτος). Όπως φαίνεται στο παράρτημα Ι.ΙΙ, η φορολογική επιβάρυνση (συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ) στα τσιγάρα σε όλα τα κράτη μέλη παρουσιάζει διακυμάνσεις από έτος σε έτος. Εάν η ΣΜΤ αυξηθεί, η φορολογική επιβάρυνση θα μειωθεί εφόσον οι συντελεστές παραμείνουν αμετάβλητοι. Συνολικά, από τα στοιχεία συνάγεται ότι η φορολογική επιβάρυνση στα τσιγάρα στην ΕΕ κυμάνθηκε το 2015 από μόλις κάτω του 70 % στο Λουξεμβούργο και στη Λετονία έως 85 % στο Ηνωμένο Βασίλειο. Το ποσοστό αυτό δεν παρέχει, ωστόσο, καμία ένδειξη για το ποσό του φόρου³², καθώς η φορολογική επιβάρυνση εκφράζεται ως ποσοστό της ΣΜΤ, η οποία είναι διαφορετική σε κάθε κράτος μέλος³³.

Στοιχεία για την κατανάλωση και τα φορολογικά έσοδα

Η ποσότητα τσιγάρων που διατέθηκε στην κατανάλωση μειώθηκε στα περισσότερα κράτη μέλη, ενώ η ποσότητα λεπτοκομμένου καπνού που διατέθηκε στην κατανάλωση παρουσίασε διακυμάνσεις την περίοδο 2011-2014³⁴. Η μείωση της ποσότητας τσιγάρων που διατέθηκαν στην κατανάλωση θα πρέπει να οφειλόταν σε διάφορους λόγους, για παράδειγμα, απαγορεύσεις της διαφήμισης, εκστρατείες κατά του καπνίσματος, απαγόρευση του καπνίσματος σε δημόσιους χώρους, φορολόγηση του καπνού και της κατανάλωσης άλλων προϊόντων καπνού ή κυκλοφορία εναλλακτικών προϊόντων στην αγορά, όπως τα ηλεκτρονικά τσιγάρα ή θεραπείες υποκατάστασης της νικοτίνης. Στα παραρτήματα Ι.ΙV και Ι.ΙVΙ παρατίθενται τα πακέτα τσιγάρων και τα γραμμάρια λεπτοκομμένου καπνού που διατέθηκαν στην κατανάλωση σε σχέση με τον πληθυσμό κάθε κράτους μέλους. Αυτό δεν αποτελεί ένδειξη του ποσοστού καπνιστών σε ένα κράτος μέλος, διότι ο βιομηχανοποιημένος καπνός που διατίθεται στην κατανάλωση σε ένα κράτος μέλος μπορεί επίσης να καταναλώνεται από πολίτες άλλων κρατών μελών³⁵.

Το υψηλότερο ποσό εσόδων από ειδικούς φόρους κατανάλωσης εισπράττεται στα κράτη μέλη με τον μεγαλύτερο πληθυσμό³⁶. Το μερίδιο των εσόδων από ειδικούς φόρους κατανάλωσης στα βιομηχανοποιημένα καπνά σε σχέση με τα συνολικά φορολογικά έσοδα διαφέρει μεταξύ κρατών μελών³⁷.

³² Ο πλήρης κατάλογος των συντελεστών ειδικού φόρου κατανάλωσης σε κάθε κράτος μέλος παρατίθεται [στους πίνακες ειδικού φόρου κατανάλωσης στα βιομηχανοποιημένα καπνά](#).

³³ Η ανάλυση από την Europe Economics του ποσού του φόρου στα τσιγάρα (συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ) απεικονίζεται στο γράφημα 23 της [αξιολόγησης](#) της φορολογίας καπνού.

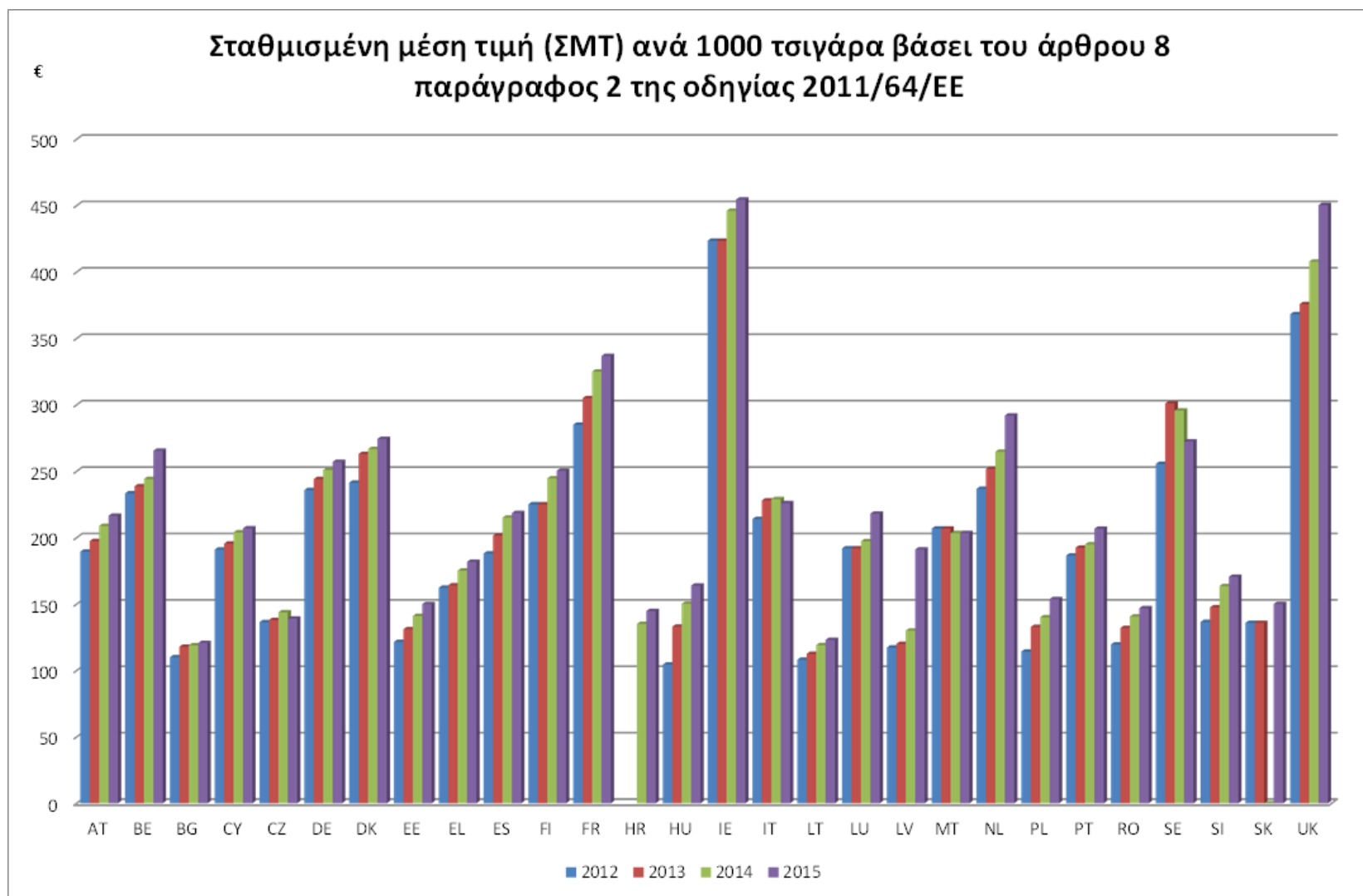
³⁴ Βλ. παραρτήματα Ι.ΙΙΙ και Ι.ΙV

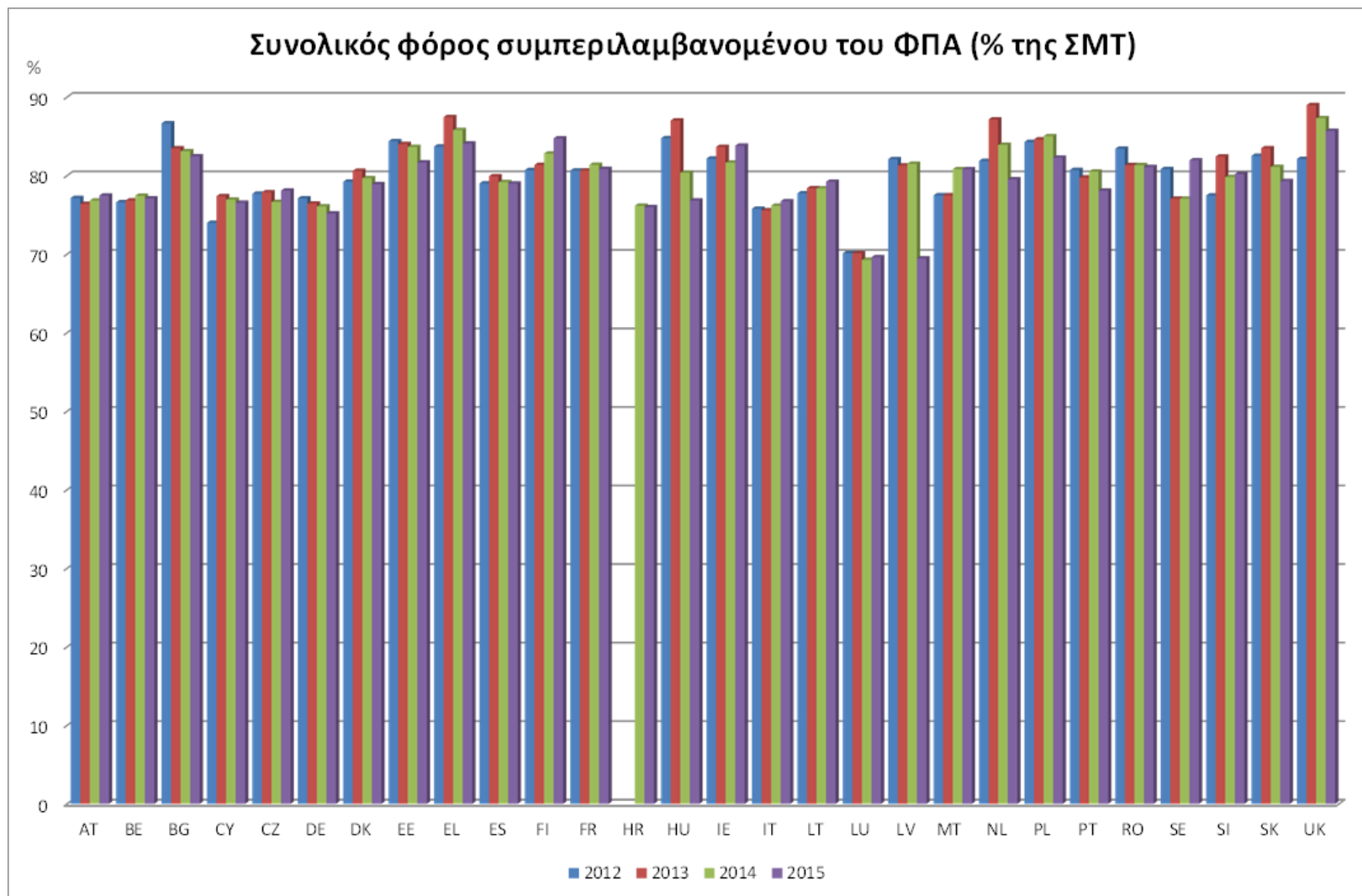
³⁵ Ο ειδικός φόρος κατανάλωσης οφείλεται μόνο στο κράτος μέλος αγοράς, εάν πληρούνται οι απαιτήσεις του άρθρου 32 της οδηγίας 2008/118/ΕΚ.

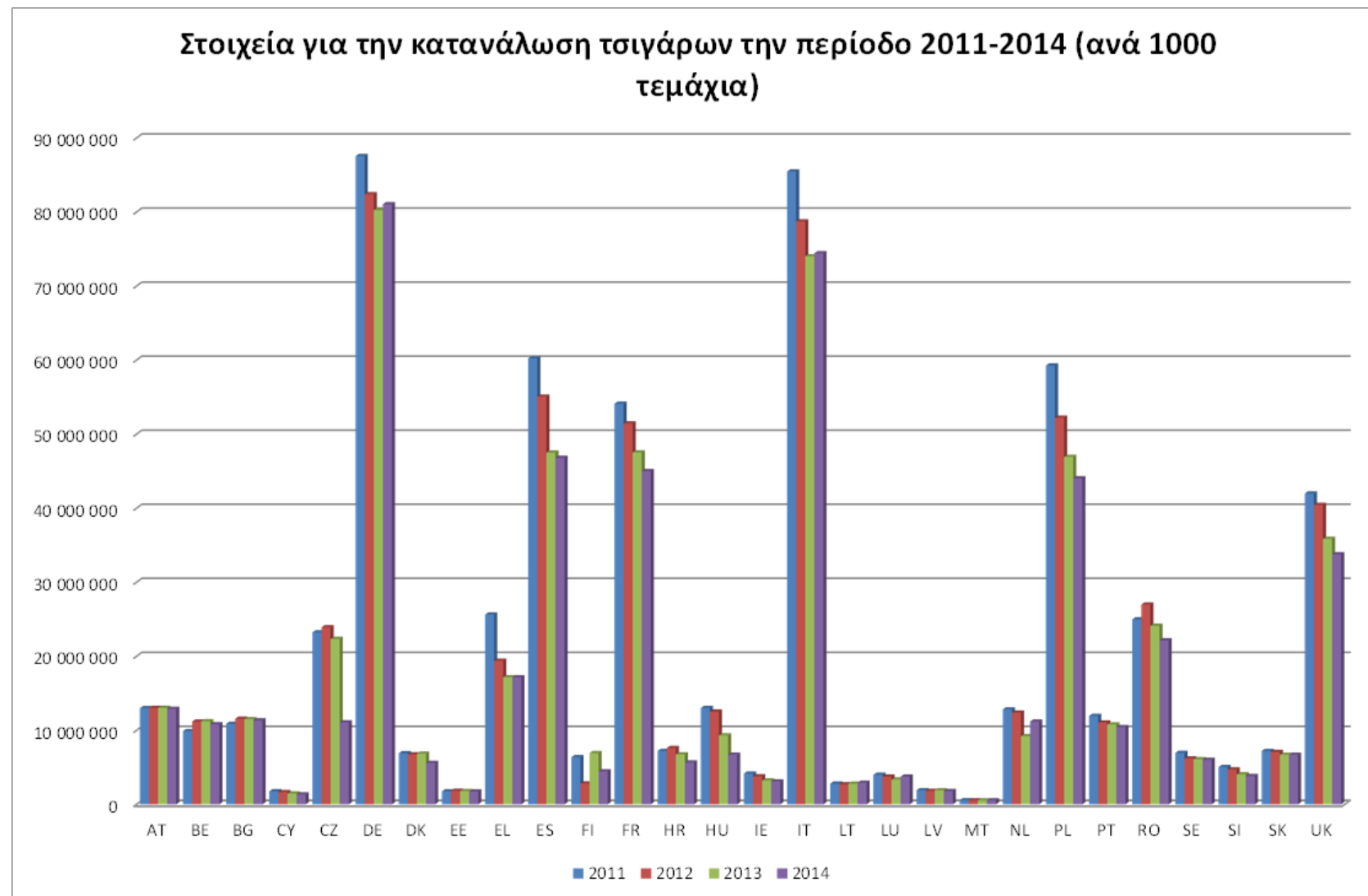
³⁶ Βλέπε παράρτημα Ι.ΙVΙ

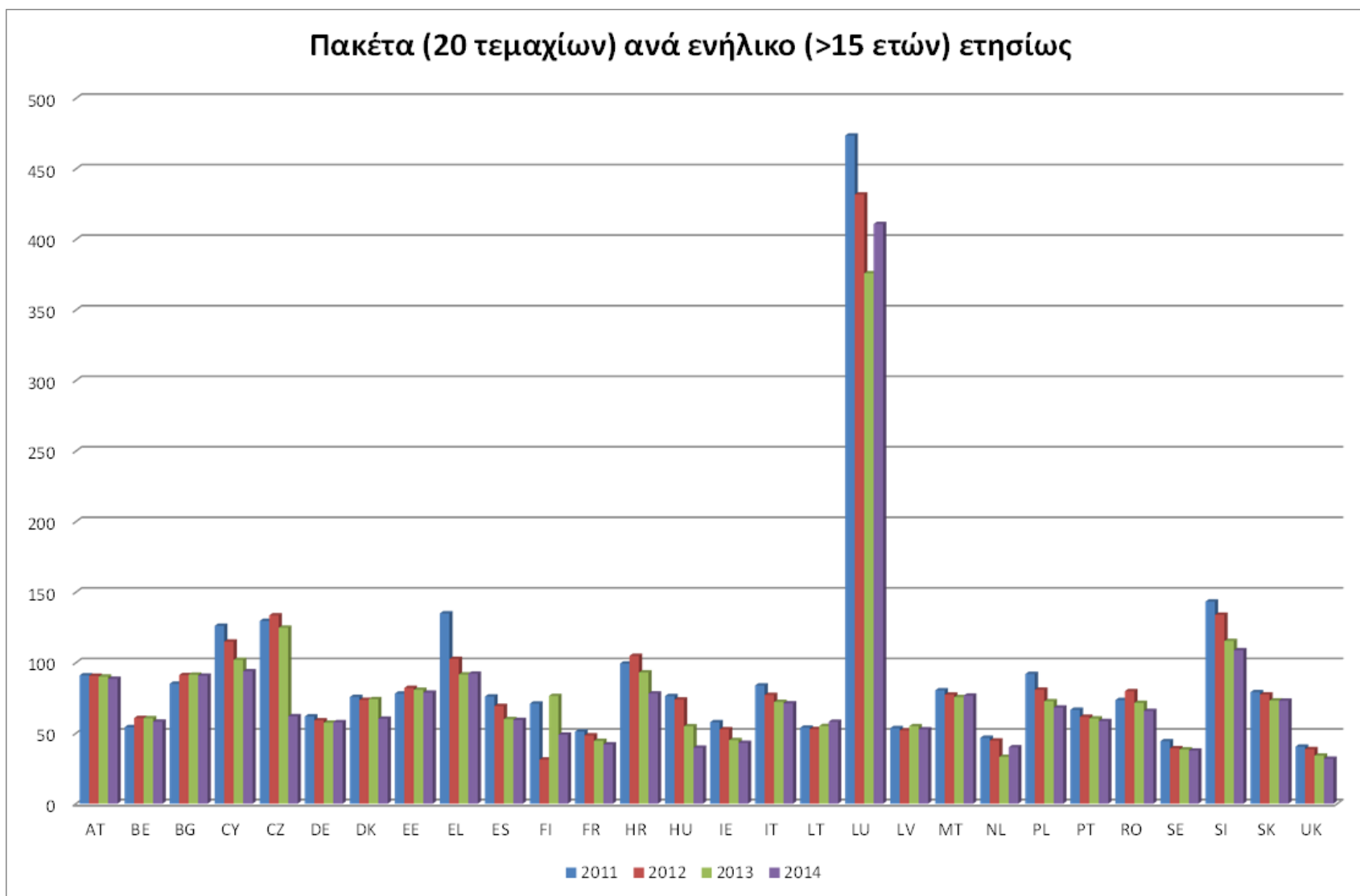
³⁷ Η Europe Economics ανέλυσε τα δεδομένα που δημοσίευσε η ΓΔ TAXUD σχετικά με τα έσοδα από φόρους κατανάλωσης στα βιομηχανοποιημένα καπνά από το 2008 έως το 2012. Τα αποτελέσματα της εν λόγω ανάλυσης παρατίθενται στα γραφήματα 3 έως 11 [της αξιολόγησης](#) της φορολογίας καπνού.

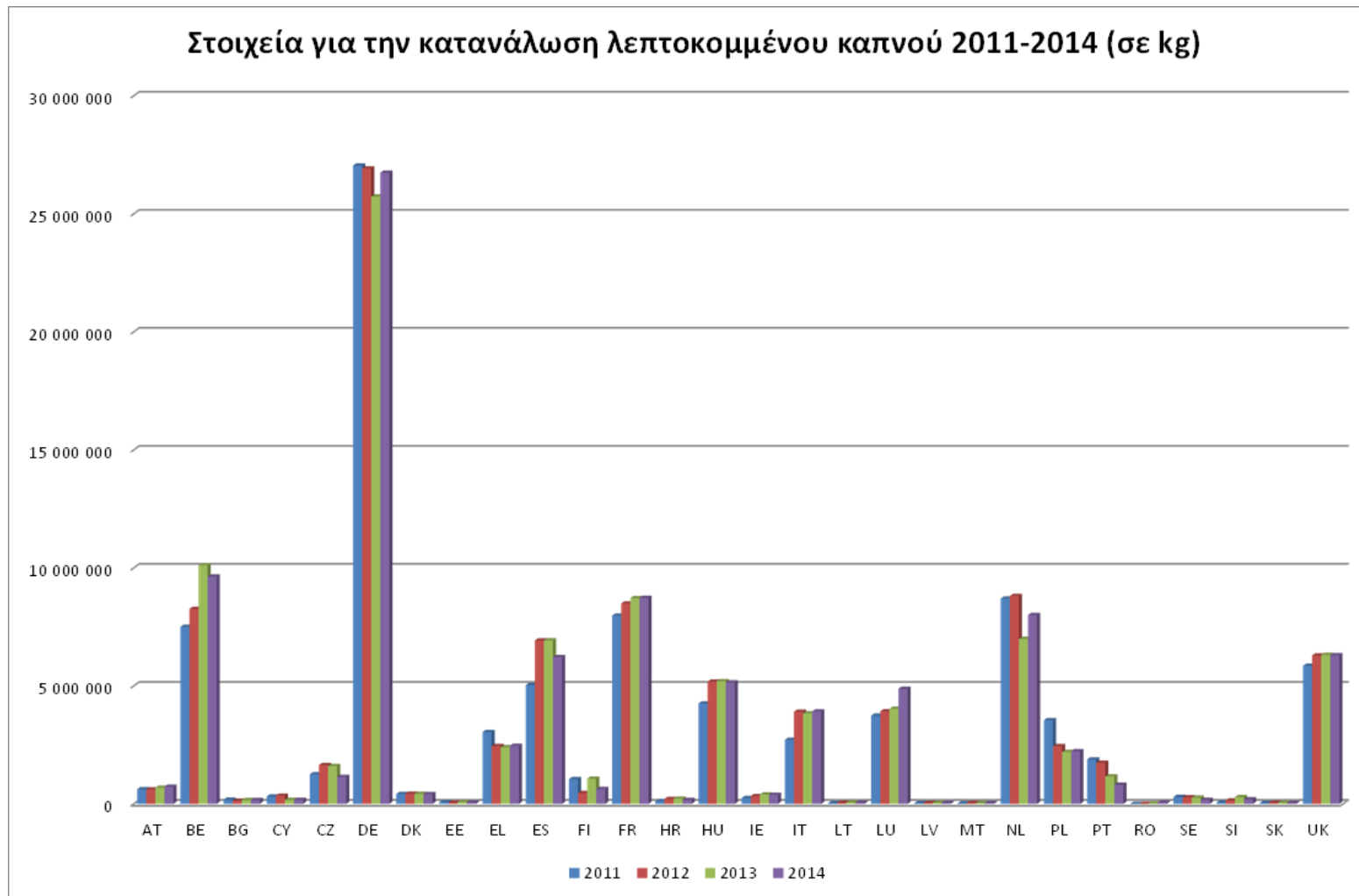
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.Ι - ΣΤΑΘΜΙΣΜΕΝΗ ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ ΤΣΙΓΑΡΩΝ

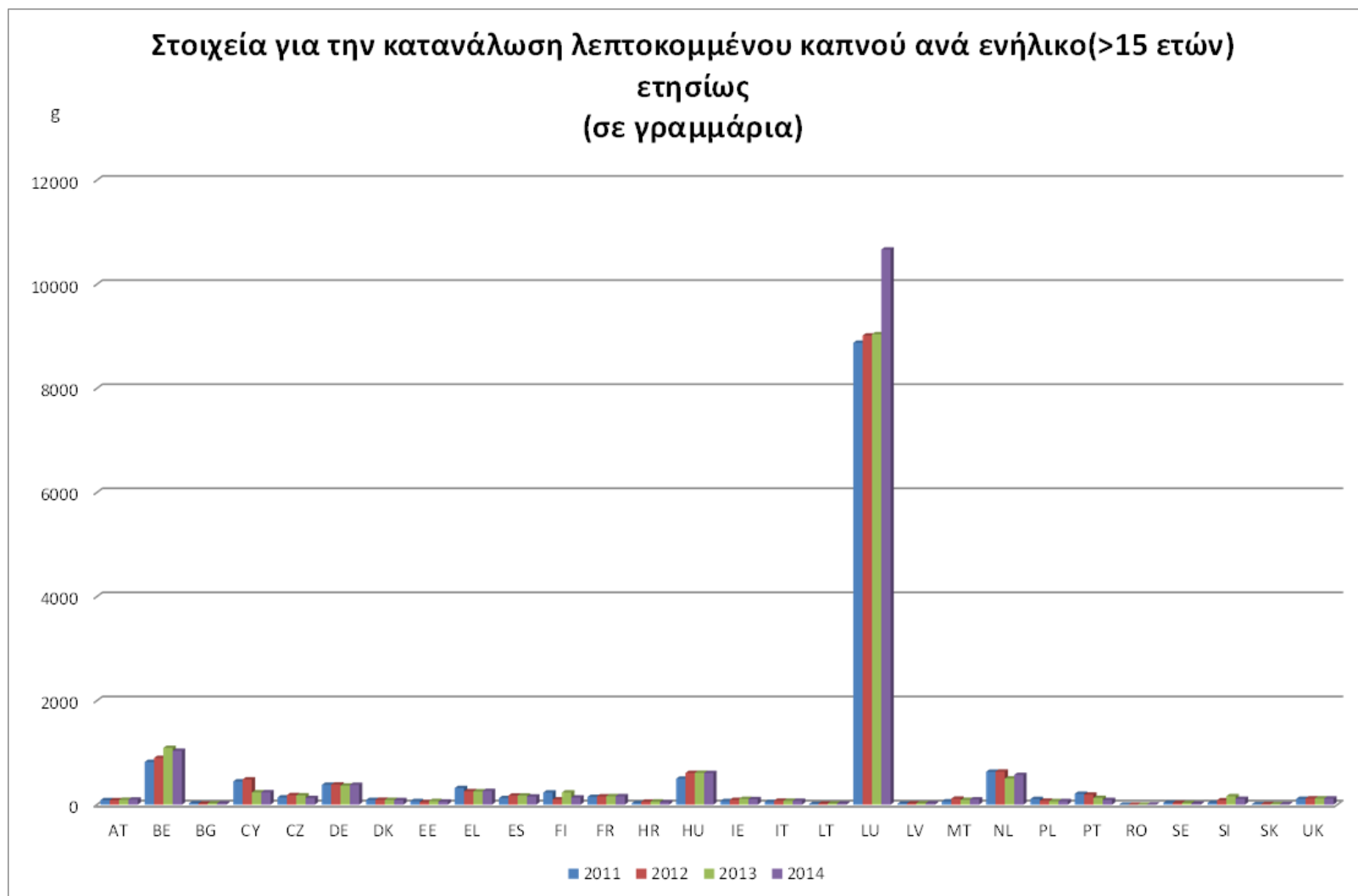

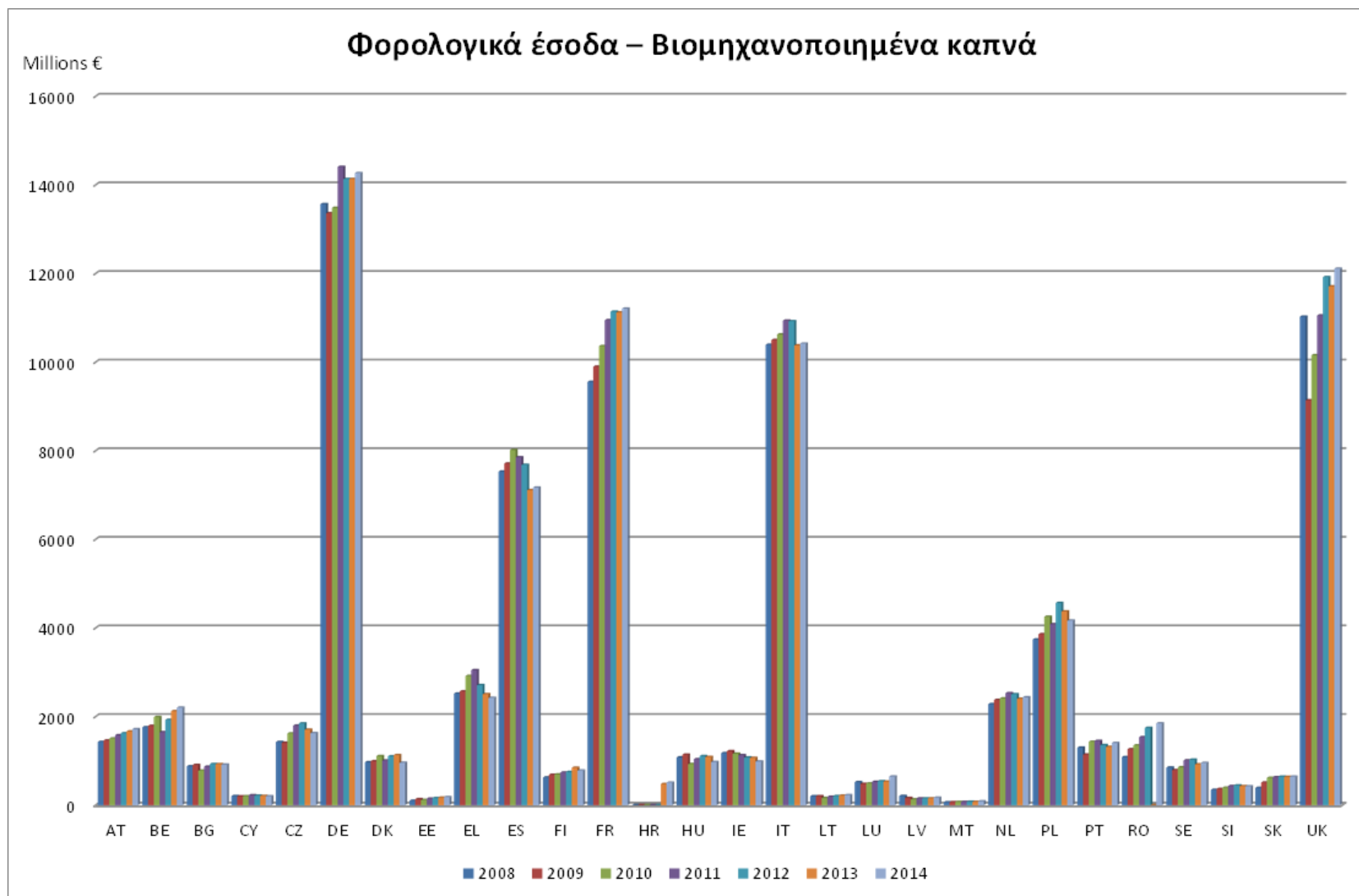

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.ΥΙΙΙ – ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΑΠΝΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΑ ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ

